

особливостей. Предмет та обсяг закупівлі повинні бути затверджені розпорядчим документом (наказом, рішенням тощо). Формат таких документів не встановлений Постановою № 169, а складається замовником відповідно до його потреб. Закупівлі не входять до річного плану, а звіт про договір про закупівлю та договір із додатками до нього будуть опубліковані в електронній системі закупівель протягом 20 днів після закінчення або скасування воєнного стану в Україні. [2] Таким чином, рішення щодо способу закупівель для належного задоволення своїх потреб ухвалюються виключно замовником з урахуванням чинних правових норм.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Закон України «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015. *Відомості Верховної Ради*. 2016. № 9. Ст.89.
2. Деякі питання здійснення оборонних товарів, робіт і послуг в умовах воєнного часу: Постанова КМУ від 28.02.2022 № 169. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/169-2022-п#Text>
3. Про публічні закупівлі: Закупівлі за Постановою № 169 чи ЗУ. URL: <https://e-tender.ua/news/zakupivli-za-postanovoyu-169-chi-zu-pro-publichni-zakupivli-1122>
4. Лист Мінекономіки від 09.03.2022 р. № 3304-04/9472-06 «Щодо змін, внесених до порядку закупівель у період воєнного стану» URL: <https://me.gov.ua/InfoRez/DocumentsList>
5. Лист Торгово-промислової палати від 28.02.2022 № 2024/02.0-7.1 URL: <https://uccr.org.ua/uploads/files/621cba543cda9382669631.pdf>

*Албул Олександр Олександрович, Пашинін Ілля Олегович,
студенти 4-го курсу факультету адвокатури та антикорупційної
діяльності Національного університету «Одеська юридична академія»*

*Науковий керівник: к.ю.н., доцент, доцент кафедри господарського
права і процесу Добровольська В. В.*

ГОСПОДАРСЬКІ СУДИ В УКРАЇНІ, ЇХ ЗАВДАННЯ ТА ФУНКЦІЇ

Система господарських судів України прийшла на заміну державному і відомчому арбітражу. Їх заміна судами сталася із прийняттям четвертого червня 1991 року Закону України «Про арбітражний суд.

Прообразом господарських судів у Російській імперії були комерційні суди, які розглядали торговельні та вексельні справи, справи про торговельну неспроможність. У перші роки після жовтневої революції розбіжності між підприємствами вирішувалися в адміністративному порядку – вищими органами управління. Трохи пізніше, у 1922 році, були утворенні арбітражні комісії – Вища арбітражна комісія при Раді Праці та Оборони та арбітражні комісії при обласних економічних нарадах, а також відомчі арбітражні комісії. У 1931 році в системі органів управління був утворений державний арбітраж для розгляду майнових спорів між організаціями, підприємствами, установами соціалістичного господарства. Також існували два види арбітражу – державний та відомчий. Система арбітражів, не раз була модифікована, проіснувала шістдесят років і припинила своє існування із введенням в дію Закону України «Про арбітражний суд» від 04.06.91. Заміна системи арбітражів арбітражними судами була викликана новими економічними умовами, створенням нових рівноправних форм власності. Розвиток економічних відносин на сучасному етапі викликав необхідність внесення змін до арбітражного процесуального законодавства.

В. А. Крайтор у своїй роботі зазначає що саме метою господарського судочинства є саме ефективний захист порушених та оспорюваних прав і законних інтересів фізичних та юридичних осіб або держави. Крайтор вказує на те що цією метою і обумовлюються і завдання господарського судочинства, якими є справедливе, неупереджене та своєчасне вирішення судом спорів пов'язане із здійсненням господарської діяльності які відносяться до юрисдикції господарського суду. Також Крайтор звертає увагу на те що суд і учасники судового процесу зобов'язані керуватися завданнями господарського судочинства, яке стоїть вище над будь-якими іншими міркуваннями у судовому процесі. [1]

В. В. Комаров та Н. Ю. Сакара у своїй роботі зазначили що право на справедливий судовий розгляд варто аналізувати в більш ширшому та більш вузькому значеннях. У ширшому значенні воно отожднюється з правом на доступ до правосуддя, а саме кожна особа обов'язково має мати можливість ініціювати судовий розгляд справи щодо своїх цивільних прав і свобод та повинна отримувати справедливий і ефективний судовий захист. Також особа повинна мати безпосередній доступ, який не буде обтяжуватися якимись юридичними

або фактичними перешкодами до судової установи, а розгляд справи має відбуватися із додержанням усіх вимог. У вузькому ж значенні право на справедливий судовий розгляд охоплює собою лише вимогу справедливої процедури, яка використовується поряд із вимогами незалежності і безсторонності суду, публічності й розумності строку судового розгляду. [2]

Степанов С. В. вважає основною метою діяльності господарських судів є здійснення правосуддя у сфері підприємницької діяльності, а також інших економічних діяльностей, тобто вирішення спорів які за своєю складовою мають велику економічну цінність. Степанов вказує що господарське судочинство, не дивлячись на постійний тиск, є одною з найбільш ефективною гілкою судовою системою з вирішення комерційних спорів. Він відрізняється своєю своєчасністю строків розгляду справи, якістю винесеного рішення, спокійністю судового процесу, оскільки всі засідання проводяться у окремому залі, навіть відкриті засідання, а саме це сприяє підвищенню уваги суду і сторін до суті спору. При цьому, Степанов звертає увагу законодавця на те що господарські суди діють у повній відповідності до діючого законодавства, тому, зважаючи на таку економічну роль господарського суду, сучасне законодавство не має відставати від реалій світової економіки та судочинства, так як вони знаходяться у постійному динамічному русі, тому варто бути на крок попереду. [3]

Чернадчук В. Д., Сухонос В. В., Нагребельний В. П. у своїй роботі зазначали що господарський суд являє собою одну з гілок судової влади Конституцією України і чинним законодавством покладено здійснення правосуддя у господарських відносинах, а також, що утворення системи господарських судів відображає процес становлення в Україні незалежної судової влади. Здійснююче своє судочинство, вони покликані не лише розглядати справи у спорах із метою захисту прав та охоронюваних законом інтересів учасників господарських правовідносин, але й сприяти зміцненню законності в них. Взагалі безліч авторів в невеликому за обсягом підручнику розглянути найбільш важливі теми та питання господарського процесуального права, і намагалися зробити акцент саме на тих властивостях, які відображають характеристики цієї галузі. Тобто здійснювати аналіз чинного господарського процесуального законодавства та виявляти у ньому недоліки для вдосконалення вирішення господарських спорів, а також виставляти напрямок руху подальшого розвитку господарського судочинства. [4]

Спираючись на думки видатних науковців України, можна зробити певні висновки щодо функцій господарського судочинства. Господарські суди не лише здійснюють самоврядування, виконуючи низку управлінських функцій, но і також виконує управлінський вплив, який здійснюють господарські суди на економічні відносини, розглядаючи і розв'язуючи спори між суб'єктами економічних відносин, активно впливаючи на них з метою дотримання законності і державної дисципліни, усунення недоліків у господарській діяльності. Саме тут яскраво виражений момент коли господарські суди виступають як один з найважливіших елементів в механізмі управління економікою України, приводячи поведінку суб'єктів господарської діяльності у відповідність із встановленими нормами законодавства у цій сфері.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Господарський процес : навч. посіб. За заг. ред. проф. В. А. Кройтора. Харків, 2020. 328 с.
2. Комаров В. В., Сакара Н. Ю. Право на справедливий судовий розгляд у цивільному судочинстві. Харків : Нац. юрид. акад. ім. Ярослава Мудрого, 2007. С. 15–16.
3. Степанов С. В. Господарські суди України в системі органів судової влади. *Lex Portus*. 2018. № 2. С. 110–117.
4. Чернадчук В. Д., Сухонос В. В., Нагребельний В. П. та ін. Господарське процесуальне право: Підручник; За заг. ред. к.ю.н. В. Д. Чернадчука. 2ге вид., пере роб. і доп. Суми: ВТД «Університетська книга», 2008. 378 с.

Баюш Діана Валеріївна,

*студентка 4-го курсу факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»*

Науковий керівник: *д.ю.н., професор, завідувач кафедри господарського права і процесу Подцерковний О. П.*

«ПРИМІРНІ ТА ТИПОВІ ДОГОВОРИ ЯК РЕГУЛЯТОРИ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН»

У чинному законодавстві України закріплюються такі нормативно-правові акти в сфері договірних відносин, як типові та примірні договори. У зв'язку із потребами поліпшення вітчизняного бізнес-клімату як передумови майбутнього відновлення економіки України